

VEILEDER FOR PÅRØRENDESAMTALER

Denne veilederen er ment som en støtte for ansatte i helse- og omsorgstjenestene i møte med pårørende om pårørendes egne behov. I slike møter bør det legges vekt på at ansatte formidler støtte og forståelse, og gir pårørende hjelp til å ivareta seg selv. Målet er at pårørende opplever at de blir sett, hørt og ivaretatt.

Pårørendes rettigheter til informasjon er blant annet hjemlet i Pasient og brukerrettighetsloven kapittel 3, Helsepersonelloven § 10 samt Helse- og omsorgstjenesteloven §3-6, punkt 1.

Pårørendesamtaler skal journalføres etter gjeldende lovverk og rutiner i den enkelte kommune/avdeling.

Pårørendesamtale med samtykke / eller der hvor pasienten ikke lenger innehar samtykkekompetanse	
Vi ønsker å tilby en pårørendesamtale, der vi har fokus på deg og dine behov som pårørende. Du står selvsagt fritt til å ta opp det du ønsker å snakke om. Da den du er pårørende til har gitt sitt samtykke til å dele informasjon med deg, skal jeg svare deg så godt jeg kan på de spørsmålene du har rundt han/henne. Er det noe jeg ikke kan svare på nå, undersøker jeg saken og informerer deg når jeg vet.	
Hvordan har du det?	
Hvilke endringer har sykdommen ført til i hverdagslivet ditt/deres? <i>(eks: rutiner, jobb, sosialt samvær, fritidsaktiviteter, ferier osv.)</i>	
Hvilke støttespillere har du i nettverket ditt? Har du noen å snakke med?	
Har du behov for hjelp? Hvilken? Hvem kan bidra?	
Hva vet du om utfordringene/sykdommen og behandlingen? <i>(Her kan fagpersonell bidra med det som alt er kartlagt fra innkoms-, halv-, hel-årskontroll og LMG)</i>	
Er det forhold ved sykdommen som du synes er spesielt vanskelig å håndtere? <i>(Eks. fysiske eller psykiske symptomer, nedsatt funksjonsnivå, endret tankesett og væremåte, medisiner og annen behandling, oppgaver knyttet til pleie og oppfølging osv.)</i>	

Hvordan ivaretar du deg selv? (Eks. kosthold, fysisk aktivitet, sosialt liv, søvn, kroppslige plager, energi osv.)	
Har du noen å snakke med om situasjonen?	
Får du den informasjonen du har behov for? (Av oss, familie/pasient/bruker, leger osv.)	
Hva ønsker du informasjon om av meg? (Eks. pasient/bruker sin tilstand, diagnose, behandlingsopplegg, rutiner på avdelingen, endringer i pasientens symptomer, tilbud til pårørende osv.)	
Har du informasjon som er viktig for deg å få formidlet til oss?	
Ønsker du å involvere deg i behandlingen? Hvis ja, på hvilken måte? (Eks. bli informert om nye tiltak, kjøre pasient til avtaler osv. Informere om at det er helt i orden om de ikke ønsker det)	
Vet du hvem du kan ringe til dersom du/dere har behov for hjelp? (Eks. sykepleier på avdeling, avdelingsleder, pårørendeorganisasjoner, Infohjelpen)	
Kjenner du til tilbudene vi har til pårørende og andre tilbud som finnes i kommunen? (Eks. kurs, pårørendesenter mm. Dele ut informasjonsmateriell om det fins)	
Hvor ofte ønsker du en pårørende samtale? Skal vi avtale neste samtale nå, skal du ta kontakt eller skal jeg ta kontakt?	
Vi avtaler neste møte: ..... Bare ring meg eller avdelingen ved behov (forsikre deg om at pårørende har riktig kontaktinformasjon) Informere om at det skrives et journalnotat etter samtalen, og spør om den som har vært med i samtalen ønsker en kopi.	